

[Jørgen Jensen.]

virksomhed ville antagelig også søge at gøre det samme, som den højtærede finansminister gerne vil med sit forslag, men både det private firma og staten må erkende, at en forudsætning foruden de allerede nævnte må være til stede, før man beder andre hjælpe sig til at få opfyldt selv et nok så godt formål, og denne forudsætning hedder, at man skal have orden i sin egen økonomi. Spørgsmålet er, om vi har det i Danmark. Ingen føler sig vist særlig overbevist herom. Regeringen og mange andre siger da også dette temmelig tydeligt og også temmelig ofte. Den højtærede statsminister taler tit om nødvendigheden af at genskabe den samfundsøkonomiske balance, og vi andre ligger vel stort set på den samme linje. Men vi har også en vis tvivl i hvert fald om, hvorvidt en gennemførelse af dette forslag direkte vil bidrage til denne sanering, ja, man kunne godt frygte, at det vil blive et skridt i den gale retning. Flere penge eller mere valuta til rådighed frister til at være mindre påholdende og til at udskyde den nødvendige konsolidering. Et udenlandsk statslån betyder jo ikke alene mere valuta, men betyder også større likviditet i den danske samfundsøkonomi. Jeg synes, at faktisk burde dette forslag først gennemføres som et led i den helhedsløsning, som der tales så meget om.

Jeg forstår, at forslaget vil komme til behandling i finansudvalget i eftermiddag. Jeg forventer, at den højtærede finansminister vil komme til samråd dér, og jeg vil da gerne ved den lejlighed ligesom det ærede medlem hr. Damsgaard have at vide af den højtærede finansminister, hvad Danmarks nationalbank siger til forslaget. Det kan ikke være helt uinteressant at få dette oplyst, og så vidt jeg kan se, er nationalbankens navn ikke nævnt hverken i bemærkningerne til lovforslaget eller i ministerens fremsættelsestale.

En anden ting, jeg gerne ville høre om, er, om der i forbindelse med lånet i Interbanken stilles særlige betingelser angående anvendelsen af provenuet, således f. eks. at der skal indkøbes udenlandske leverancer for de penge, elværkerne får til rådighed efterhånden. I så fald mener jeg det kan gå ud over danske virksomheder, der udmærket vil være i stand til på konkurrence-

dygtig vis at være med til udbygningen af vore elværker.

Et tredje spørgsmål er dette, hvad egentlig den konkrete anvendelse af den anden halvdel af lånet skal være.

Til slut vil jeg gerne sige, at mit partis stilling på denne måde vil være kritisk afventende over for forslaget, indtil det bl. a. ved besvarelsen af disse tre spørgsmål er blevet nærmere belyst enten her i salen eller i finansudvalget.

Grethe Philip: Når finansministeren nu søger om bemyndigelse til at optage lån i udlandet på indtil 500 mill. kr., må dette i mine øjne begrundes med en sådan lån-optagnings virkninger på det økonomiske liv herhjemme. Det er således ikke den statsfinansielle stilling, der nødvendiggør, at lån optages. I løbet af det sidste år har vi som bekendt optaget efter danske forhold ganske betydelige lån i udlandet. Staten og kommunerne og de offentlige virksomheder har tilsammen lånt ca. 460 mill. kr. Samtidig hermed er valutareserven blevet formindsket med 585 mill. kr.

I året foran os må vi regne med, at det vil blive vanskeligt at skaffe balance på betalingsbalancen på en sådan måde, at lånoptagning eller valutaforbrug undgås. Hvis vi ikke behøvede at se på den valutariske situation, ville der formentlig være tekniske muligheder for, at produktionen i det kommende år kunne stige med ca. 4 pct., men de beregninger, der er foretaget, synes at vise, at den valutariske stilling næppe tillader mere end ca. 2 pct.s stigning. Da formålet jo må være at holde alle i beskæftigelse og derigennem få den størst mulige produktion, må det være ønskeligt, at vi kommer så nær som muligt til den teknisk set størst mulige tilvækst i vor økonomi. Men da vi næppe tør regne med at få skabt en sådan balance i vor økonomi, at dette kan nås helt uden gældsætning i udlandet, finder jeg det forsvarligt, at vi nu giver finansministeren bemyndigelse til at optage lån i udlandet. Det vil nok fra visse sider blive fremført, at vi gennem en sådan lånoptagning tilslører det billede, vi danner os af den økonomiske situation. Det forekommer mig imidlertid at være urimeligt, at vi skulle løbe nogen risiko for en formindsket produktion for at undgå en sådan tilsløring.